Մանգուտի Էֆենտի Էֆենտի

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳՐՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Մանգուտի Էֆենտի սենեակ 300 նիւսխե վերլիպ, ուենվի զը յուէթի, խոմանպոլ Լյին կէշէր ադճէ 250, վէ ալթը պլթգը 125 ղրշ. վէ թաբրալար իչին բօթա փարաբը տախի իչինտէ օլարագ, ուենվի գէյրէթի սաղ ադճէ 250 էլ ալթը պլուզը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տար։

Վէ պէհերանիւսխեսի 40-ար փարաբա սա թէլաճագ տրը։

Իսթանպոլ, 30 Դեկտեմբեր

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԴՈՒՊԱ.

Գուպա ճէղիբէսինտէն վարիտ օլան խապէրլէր, Իսբանեա հագդընտա խաբերը պուլունմադտա տրբլար։

Միւճթեմէայի Ամերիգա բէյիսինին, կէչէն կիւնլէր, իրատ իթտիյի նութգունտ սուրէթի, ֆէրտասը կիւնիւ Գուպանա վասրլ օլտուգտա, իլիթիլալ թարաֆկիրլերի ֆէնա սուրէթտէ միւթէսսիր օլմուշլար, վէ բէյիսի միւշարիլէյհին, «Գուպալըլարը հէնուզ ճէնքճի թանըմտեա հուդուգլարը եօգ տուր», տէմիշ օլմասը, կիրէք զօրպալարը վէ կէրէք զօրպալըղա թարաֆկիր պուլունանլարը, ազ վագրթտան, Միւճթեմէայի Ամերիդա հիւքիւմէթի թարաֆընտան, քէնտիլէրէ մատտի եախոտ մանէվի սուրէթտէ իմտատ իտիլմէյի իւմիտինի, դաթիէն մահվ իթմիշ օլտուղունտան, Իսբանեալըլար էյլէ իթիմատ իթմէքտէ իմիշլէր քի, մէզքիւր նութդ, ճէզիրէյի մէզքիւրէնին, տայիրէյի ասայիշէ տախիլ օլմասը պուշլանկըճը օլապիլէճէք տիր։

Տիկէր եանատան, զօրպալար քէնտի մուգավէմէթլերինէ, էվվէլքի կիպի տէվամ իթմէքտէ տիրլեր։

Կէչէն կիւնլեր, Հավանա շէհրինտէն, պիր թագրմ Իսբանեա ասաքիրինէ լէվազիմաթը հարպիյէ կէոնտէրիլմէքտէ իքէն, զօրպալար, միւհիմմաթը կէչէճէյի եօլունու քէսմիշլեր, վէ միւհիմմաթը կէօթիւրէն ասաքիր իլէ մուհարէպէյէ թուլթուլմուշլար տրբ։

Գավդա ուզանմըշ օլուպ, իքի թարաֆա տախի իմոատլար եէթիշմիշ, վէ իշ կիթտիքճէ պիյիւմիւշ, վէ նիհայէթ իւլ էմր, իքի կիւն պիր տիւզիյէ չաթըշըլարքտան, վէ թարաֆէյնտէն, սահիհ սաեբսը նամալիմ, ֆագաթի կէօրիւնիւշէ նէզարէն, բէք չօգ ատէմ թէլէֆ օլտուքտան սօնրա, հիչ պիր թարաֆ, տիկէրինէ դալէպէ իտէպիլմիշ օլմադըղըն, դավդա պէթմիշ տիր։

Իսբանեալըլարը շու դաատարճըգ պիր մուվաֆֆագըյէթլերի օլմուշ տուր քի, մէզքիւր լէվազիմաթը հարպիյէ յի, պիր թագրիպ, իսթէնիլէն մահէլլէ կէօնտէրէպիլմիշլեր տիր։

Իսբանեալըլարը, ճէզիրէյի մէզքիւրէտէ, 100,000 նէֆէր նիզամասքերի, վէ խայլիճէ տախի կէոնիւլիւ ասաքիրլերի պուլունմադտա իքէն, նասըլ քի կէօրիւնմէքտէ տիր, հալէա, պիր մէվզըլարընտան, տիկէր մէվզըլարընա գատար տախի, էմնիեէթլի պիր կէչիտէ մալիք պուլունամամադտա տրբլար։

Տիմէք քի, ճէզիրէյի մէզքիւրէ իսթիլալընն, բօլիթիգաճա թարաիր, պունտան պիր գաչ այ մուգատտէմքի հալինտէն, էրէյիճէ էյի պիր հալտէ մուլունմադտա խսէ տէ, ասքէրճէ թարաֆը հալէա, կէրէյի կիպի էթին պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ տիր։

—Դեկտեմբեր 27 թարիխլէ, Բօմատան, շու տթիտէքի սուրէթտէ պիր թելկրաֆ, Լոնտրատա քէշիտէ օլունմուշտուր։

«Ձու կիւն, Բաբա հաղբէթլերինին ղինէթ կիւնիւ օլտուղունտան, Բաբա օրտուսու զապիթանը, քէնտիսինէ թէպրիքէ կիթտիլեր։

«Բաբա հաղբէթլերի, Ժենէրալ Քանգլերին նութգունա, վէ զապիթան թարաֆընտան, քէնտինէ սատրգ պուլունաճագլարընա տայիր վերիլին թէէմինաթլարա ճէվապ օլարագ, Ռումմի բուհանի մէճլիսինին, գարանլըգը տէֆ իտէճէյի, վէ տիւնեատա սուլհ վէ սեատէթի հալ պախշ էյլէյէճէյինէ տայիր, քէնտի իւմիտի գավիսինի պէեան էյլէտի։

«Զաթը ֆագրլանէլէրի, պագրլարընը», «Քրիստոսուն օրտուսու օլմատըղը իչին, Բաբանըն տախի օրտուսու օլմամալը տրբ» տէյի, մէյտանէ գօյմուշ օլտուգլարը մանէալարը, չիւրիւթմէյէ չալըշտը։

—Ամերիկա հիւքիւմէթի պունտան ագոէմ Թրիէսթէտ, Գարատաղա մախսուս օլան միհիմմաթը հարպիյէյի զապթ իթտիրթմիշ տիր. իմտի, Սէն Բէթերսպուրգ գազէթէսու, բրէնս Նիքոլա, հուդուգու միլէլ գարշը իճրա օլունան մէզքիւր հադարէթի իլանը հարպ իթմէյէ պիր էյի ֆուրսաթ օլտուղունու պիլտիրտիկի իլէ պէրապար, բրօթէսթօ էյլէմէսի էշին, բրէնսի միշարիէյհի զօր էյլէմիշ տիր։

Բրէնս Նիքոլա մէզքիւր նասիհաթ իւզէրինէ Վիէննա զապինէթսունա չիտիտ սուրէթտէ բրօթէսթօ էյլէտի, լաքին, Ռուսիա տէվլէթի, իլք պահարտա Թիւրքիա վէ ճէնուպի Ամերիկա Սըլավլարընը սեագլանտըրմաեա պիր թէճրիւպէ իթմէք իսթէմէյինճէ, իլանը հարպա գատար չըգրըմաեաճագ տրբ։

(Օբինէ Նուվելլ)

—Լոնտրատա թապ ու նէշր օլունան Բալ Մալ կազէթ նամ զազէթա, կէչէն վէ պու սէնէ, Ամերիկամանտա բէք չօգ, գօլերատան էօլէնլեր վուգուա կէլմիշ օլտուղունու զիքր իթտիքտէն սօնրա, հէրսինտէն զիեատ չօգ զուհուրաթի վագը օլան մահէլլէրին, շու աթիտէքիլերինտէն իպարէթ օլտուղունու պէեան էյլէմիշ տիր։

Թէհրան, Իսվահան, Շիրազ, Պուշիր շէհիրլերի, վէ խուսուսի իլէ, Ամերիկա քէօրֆէզի սէվահիլինէն պագը մահէլլերի։

Ամերիկա մէմուրլարը, մէզքիւր Ռէօրֆէզին, գօլերա զուհուրաթը չօգ օլան եէրլերինտէ, գագը թէտատպիրի լազըմէ էլէ ալարագ, մէզքիւր իլլէթի մախսուֆէնին տէֆի չարէսինէ պագմագ իսթէմիշլեր իսէ տէ, կէրէք սօգագլարը, իֆրաթի տէրէճէտէ բիս օլմասընտան, վէ կէրէք էօլիւլերին, կէօմիւլմէքսիզին, կէչիտ եօլլար իւզէրինտէ պըրագըլմագտա օլմալարընտան նաշի, նիեէթլերի իճրասընտա, մուվաֆֆագըյէթի պուլամամըշլար տրբ։

Միւսէնտամա կիթմէք իչին, Ամերիկա քէօրֆէզի սէվահիլինտէ պուլունան Պուշիր շէհրինտէն կէչէն էվրօպալըլար, քէնտիլերինտէն չօգլարընը, դօլերայա գուրպան վերմէքտէ իմիշլեր։

Էվրօպատա ումումէն սուլհու սալահ հիւքմ իթմէքտէ օլտուղունան, մէզքիւր սուլհ ու սալահ վագթինտէն էվվէլ զուհուրա կէլէն մուհարէպէլերին, արգալարընտան պըրագտըքլարը վերանէլէր իւզերինէ աթֆը նիկեահ իթմէմիզ իճապ իթմէքտէ տիր։ Զօղլարտան պիրինի օլմագ իւզրէ, Մատրիտին բօլիթիգաճա իտարէ շիրքէթինին միւթէպիր աղալարընտան Մ. Սրթիւրօ տը Մարքօարթու, Միլլէթլերին Բարլամէնթօսու սերնամէսիյլէ նէշր էյլէտիկի պիր բիսալէսինտէ մէզքիւր խրտմէթի իճրա էյլէմիշ տիր։

Միւէլլիֆի մէրգումուն, չիմտի քի մուհարէպէլերտէն նէչէթ իտէն հէր նէվի խասարաթ ու թախրիպաթ հագդընտա թէրթիպ էյլէտիկի ըսթամթիգճէ էսամյի օդուեանդն թիւլ'ի թէփրէր, չիւնքի էկէր մէ յտանը մուհարէպէլերտէ տէօքիւլէն դանլարը վէ թօփրազդն ալթընտա կիղլէնէն լաշէլերի պիր եէրէ ճէմ իտիպ, պասահու, պարարթա, գ-ՀԷ-ՐԷ թէլէֆ էյլէտիկի իւազինէլերին սահիհ գըյմէթինի պիլտիրմէք միւմքին օլա իտի, թա էն էսկի զէմանտէն պէրու, չու կէչէն 90 սէնէ զարֆընտա օլտուղու գատար դան տէօքիւլիւպ վէ ագճէ սարֆ իտիլմէմիշ օլտուղու կէօրիւլէճէք իտի։ Եագրն վագրթլարտա զուհուր իտէն վագատալարա եագրն վարարդըմըզտա, 1853 սէնէսինտէն 1856 սէնէսինէ գատար, Էվրօպա, Ամերիկա, Ամֆրիգա, Շըմալի վէ ճէնուպի Ամերիգա մուհարէպէլերինէ, 1,800,000 դուրպան կիթմիշ, եանի Լոնտրա շէհրի էհալիսինին եարըսը վէ եախոտ Սրթանթին Գոնֆէտերասիօնուն թէքմիլ էհալիսի գատար առամ թէլէֆ օլմուշ օլտուղունու անլաեաճաղըզ։

Մէզքիւր մուհարէպէլերէ 2,000,000,000 ինկիլիզ լիրասը, (50,000,000,000 ֆրանք) եանի, օրթա հիսապլէ, հէր պիրի կիւնտէ 1 ինկիլիզ լիրասը գազանտան 40 միլեոն ամէլէլերին սէնէլիք գազանճլարը գատար պիր մէպլաղ կիթմիշ օլտուղունու տախի խաթրրտան չըգարմաեալըմ։

Պալէատէքի մէպլաղա, իլլրուտէ, մուհարէպէ իհթիմալի գորգուսու սէպէպինտէն, Ինկիլթէրա, Ֆրանսա, Պէլճիգա, վէ Հօլանտա պանգալարընտա մահֆուզ պուլունան էն աղը 150,000,000 ինկիլիզ լիրասընը իլավէ իթմէմիզ իճապ իտէր, չիւնքի մէզքիւր մէպլաղ, սայիր հալլերտէ, զիրաաթ վէ սանատա տայիր իշլերէ իսթիմալ օլունարագ, պէօյլէ իքէն, տիւնեանընն հէր թարաֆընտա, վէ խուսուսի իլէ, մէտէնի Էվրօպատա. աճլըգ վէ հէր նէվի եօգսուզլուգ սէպէպինտէն պու կիւնքի կիւն թէլէֆ օլմագտա օլան պինլերճէ ամէլէլերէ էթմէք վէ իշ թէտարիք օլունապիլէճէկինտէ չիւրհէ եօգ տուր, օլ Էվրօպատա քի ֆագրը-լըգ, էհալիլէրի, մէյեուսիյէթլերինտէն նաշի, «սոսիալիզմ» (հէր էմվալըն միշթերէքէն թագսիմի ուսուլի) պանտէրասընը քիշատ իթմէկէ, վէ աթալարը-մըզընն ագրլարըյլա իհտաս գրլընան վէ գիդտէն սօնրա կէլէճէք ատամլարընն կիւճ իլէ եէնիտէն իպգա էյլէմէկէ մուվաֆֆագ օլապիլճէքլերի ուսուլ ու նիզամաթը տէվիրմէյէ թահրիգ էյլէմէքտէ տիր։

Սուլհ հալինի մուհարէպէ հալի իլէ մուգայէսէ իթտիկիմզտէ, սուլհունն մէնֆաաթլարընը աշիքէար կէօրիւրիւզ։

Նէրէտէ քի սուլհ ու սալահա պիր խալէլ կէլմէմիշ տիր, օրատա զրթլըգ եէրինէ պօլլուգ հիւքմ իտէր, չիֆթճիլէր օվալարը զէր իտիպ, ամէլէլէր տախի ֆագրիգալարտա չալըշըրլար։

Իմտի պու պէօյլէ օլտուգտա, նի՞չին մուազզամ գրբալարը, քէնտի քէյֆլերինէ կէօրէ, սուլհ վէ հարպ իթմէյէ, եանի, էհալիլէրին սէատէթի հալ վէ խարապպէյէթլերինէ սէպէպ օլմալարընա միւսաատ իտէլիմ։ Գրբալար, սուլհա մալիք օլմագ իչին մուհարէպէ իտէրիզ տիմէքտէ տիրլեր։ Պիր գրբալ վէ եախոտ [illegible] պիր մուհարէպէտէ զալէպէ իթտիքլերինտէ, սուլհ ահանամէսի էյլէմէք իչին սայիրլերէ չարթլար կէօսթէրիրլեր։ Պիր սուլհ ահտնէմէսի։ Լաքին Վէնէթֆալի մուհարէպէսինտէն պէրու իքի եիւզ սէնէ կէչմիշ օլտուղու վէ • կիւնտէն պու կիւնէ գատար 1200 տէն զիեատէ ահտնամէ իմզալանմըշ օլտուղու հալտէ, Թէնէ միլլէթլեր, սանաթ ու հիւնէրին ինթիշարը իչին լապիւտա օլան ամէլէլերտէն թահրիր օլունտուղու հալտէ, օրտուլարը տայիմի սուրէթտէ մուհարէպէ հալինէ վագ էյլէմէք իւզրէ խաշինէլերինի թէլէֆ էյլէմիշլեր տիր։

Միւտաեթի մէզքիւրէ զարֆընտա, նագզ օլունմազ սուրէթտէ մէճմուայի գավանին օլմագ իւզրէ պիր գանունամէ խպգա էյլէմէք իչին, հիչ պիր մահքէմէյի միլլէ թիշքիլ օլմամըշ տրբ, էօյլէ պիր գանուն քի, անընն պէնտլերի ահքամընճա, մահքէմէյի միլլէյիլլեր, քէնտի իլամլարընը վիրմէյէ մէճպուր օլսունլար։

Պունուն մուղայիրի վուգուա կէլմիշ տիր։ Հէր պիր հիւքիւմտար, ահվալը հալըրէյի, քէնտի իսթէտիկի կիպի նազար իտիպ, վէ հէր գանղի տէֆա քի քօնշուսունուն ամէլ ու հարաքաթրքէնտուսի իչին, խասիմանէ տիրլեր տէյի զանն իթմէք իսթէմիշ իսէ, թահրիրի ասաքիրի վէ վերկիլերի էքի գաթ իւչ գաթ արթըրմըշ, վէլհասըլ, սէատէթի հալինի կէօզէթմէյէ պօրճլու պուլունտուղու միլլէթի խարապ էյլէմիշ վէ ճահիլ էհալիտէ, մէյխանէլերտէ, քէսպ էյլէտիկի ֆիւթուհաթլարը իւզերինէ պէսթէլէր օգուեարագ, քէնտի խարապիյէթի հագդընտա միւթէսէլլի օլմուշ տուր։

Պալէատէ զիքր օլունան ըիսալէ

միւէլլիֆի, իբի մէմալիք միեանէսինտէ խասիմանէ կէօսթէրիշլէրէ սէպէպիյէթ վիրէն վէ էքսէրիա պօշ շէյլէրտէն իպարէթ օլան քեաֆֆէյի սէպէպլէրի կէօզտէն կէչիրտիքտէն սոնրա, հիւքիւմտարլարը պիր եէրէ ճէմ օլտուգլարը, վիւքէլա վէ վէքիլլէրինէն, սուլհու պագը սագլամագ վէ եախօտ իլանը հարպ իթմէք էլդէմիյէթի իւզէրինէ պիր գարար վիրմէք իւզրէ, պիր մէճլիսէ վէ եախօտ պիր զոնֆէրանսա հաղրը պուլունմագտա օլտուգլարը իգրար իթմէքտէ տիր, լաքին հիւքիւմտարլար, այրըճա էհալիլէրէ այիտ օլան պիր մէսէլէ իւզէրինէ էհալինին ըէյինի ասլա թահսիլ իթմէմէքտէ տիրլեր։

Պու խուսուս, միւնասէպաթը միէլէին պու կիւնքի կիւն պուլունտուղու հալինտէ, մէզքիւր սուլհ ու սալահ մէսէլէսինին գարարսըզ պիր հալտէ պուլունտուղունա իգնա օլմադ իչին քիֆայէթ իտիլ։ Պու սէպէպտէն Մ. Մարքօարթիւ իլէ տէրիզ քի, պիրպիրլէրինէ խասիմ օլան ֆըրգալարա թէվասսութ իտիճի պիր Բարլամէնթօեու միլէլ իհտաս օլմաերնճա, վէ խթինաֆ գապուլ իթմէզ պիր պէեանամէ իլէ տրզուլէրինի պէեան իթմէքլիյի միլլէթլէր իւզէրլէրինէ ալմաերնճա, այրը այրը ճինտէն օլան ճէօմանաթլար, վէ հաթթա պիր ճէօմանաթրն միւխթէլիֆ սընըֆլարը պէյնինտէ մուհարէպէ վուգուրինի մէն իթմէքլիք միմքինսիզ տիր։

(Լ'ՈՒՆԻՎԷՐՍ-ԼՕՆԴՐ)

—Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, Ալասամա մատոէսինտէն տօլաեը, Միւճթէմէյի Ալմէրիգա իլէ ուղլաշմագտան տուր օլմամագտա տրը, շէօյլէ քի Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, պու կիւնէ գատար սայիր հիչ պիր հիւքիւմէթ իլէ պու սուրէթլէ տավ բանմամըշ տրը։ Մէզգիւր հիւքիւմէթ, միւզաքէրէ թահթընտա օլան մատտէ [illegible] ԷԷԷ թատիլ էյլէմէքլիկի հալէա թէքլիֆ էյլէմէքտէ տիր։ Լաքին, նասըլ քի հէրքէս տէրիսթրը իտէր, Ալմէրիգալըլար տահա գիեատտէ միւսաատէլէր իտիլմէսինի իսթէյիպ, Ինկիլթէրանընն պէլէտիյէ, եանի, տահսիլի գանունլարընընն թատիլ օլունմասընը թալէպ էյլէմէքտէ տիրլեր. էօյլէ թատիլ քի, անընն ահքեամընճա, պիր էճնէպի հիւքիւմէթ մէմուրլարընընն, Ինկիլթէրա լիմանլարընտա ինչա օլունմագ իւզրէ օլան վէ եախօտ եիւքլէնմիշ շու եա պու կէմիինին եօլա չըգմասընը, նէ վագթթ վէ նէ սուրէթլէ մէն իտիպ վէ եախօտ կէօզէթմէլէրի իճագ իտէճէկինի, Ինկիլթէրանընն մահէլլի հիւքիւմէթլէրինէ պիլտիրմէյէ հուգուգլարը օլաճագ տրը։

—Գաթթարօտան Թրիէսթէէ վասըլ օլան թէլէկրաֆլար, կէչէն ալաֆբրանկա դեկտեմբեր 15ինտէն պէրու, հավանընն ֆէնա կիթմէսի սէպէպինտէն, Տալմացեատա գավզա օլմամընշ օլտուղունու պիլտիրմէքտէ տիրլեր։ Պիր չօգ մահէլլէրտէ թա իւշ մէթրօ գատար գար եաղմընշ օլտուղու սէպէպինտէն սօգագլարտա քիմսէ կէզէմէմէքտէ իմիշ։ Տալմացեատա պուլունան Ալվթրիա ասաքիրի պաշ գօմանտանը Ժէնէրալ Ալվըսբէրկ, տէօրթ թարաֆլարը գար իլէ գուշատըլմըշ օլան ասաքիրին մէրքէզի մահէլլէրինտէ, տէօրթ այլըգ եէեէճէք իչէճէք թէտարիք էյլէմիշ տիր։

—Ալմանեա զաղէթալարը, հալէա, Ռուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան նուշ օլունան պատէ իլէ մէշղուլ օլմագտա տրըլար։ Զօգլար մէզքիւր պատէնէն բօլթիքաճա սէպէպլէրինի արամագտա օլուպ, ումումէն, Իմբէրաթօր հաղրէթլէրի, պունու իլէ, իբի հիւքիւմէթլէր պէյնինտէ ճէրէեան իտէն հիւանիւ միւնասէպաթը թատիդ վէ պէօյլէլիքլէ, պիր դաղէթանընն իսթիմալ էյլէտիկի լուդէ՛լէրլէ սէօյլէյէրէք, քիւսթախլարա ֆայիտէլի պիր գօրգու վիրմէք իսթէմիշ տիր տինմէքտէ տիր։

Քիւսթախլարընն քիմլերտէն իպարէթ օլտուղլարընն սէօյլէմէյէ հաճէթ վա՛ր մը տրը. քիւսթախլար, Ալմանեա իլէրուտէ թէպտիլի սուրէթ էյլէտիքտէ, նէ թարիդ իթթիֆաղ իտէճէկինի պէեան իթմէքլիքտէն հէնուզ վագ կէչմէմիշ օլան Ֆրանսա իլէ, միւխթէլիֆ էհալիսինի պիր պիրլէրի իլէ պիրլէշտիրէն պաղը սըղշարմաեա չալըշմագտա օլան վէ իւ, սէնէտէն պէրու, Սատօվա մուհարէպէսինտէն մանէվի սուրէթտէ ախալը ինթիգամ իթմիշ պուլունան Ալվթրիա, վէ Պատտան մատտա, Բրուսիանընն հիւքմիւ թահթընա կիրմէքլիյէ արզուլէրի պուլունմաեան վէ միւսթագիլ մէպուս վէ միւշավիր նասը իթմէյէ ճէսարէթ իտէն ճէնուպի Ալմանեա էեալէթլէրի տիրլեր։

Պաղըլար, Ռուսիա իմբէրաթօրու իլէ Բրուսիա զըրալընընն պիր պիրլէրինէ արզը թէմէննիաթ իթմէլէրինտէ, աղիմ վէ հըրսը չան ու թամամա տայիր պիր դարարնամէ վէ պէրհաեաթ օլան Սըլավլըգ ըուհունու իլէ, հարիս Գէրմանլըգ ըուհունու միշահէտտէ իթմէքտէ տիրլեր. պունլար, Ռուսիա, թա Տալմացիաեա գատար, վէ Բրուսիա տախի Թիրօլա վէ Պօհէմիաեա գատար էլլէրինի ուղաթմըշտրրլար զանն իթմէքտէ տիրլեր։ Պունլար մէզքիւր զաննլարը իլէ իհթիմալ տրը չաբուգ վէ չօգ ուզագլարա կէթմէքտէ տիրլեր. լաքին, պունու իլէ պէրապէր, պիզ, Ռուսիա իլէ Բրուսիա պէյնինտէ պիր ահանամէ պուլունտուղունու գաթէն պիլտիրմիշիզ տիր։ Զօգ տէֆա [illegible] զարրը. լաքին, չօգ տէֆա տա զահիրէ չըգան վագալար պիզէրէ հադդ վէրտիլիր։ Մէզքիւր էթթիֆագ մէվճուտ տուր. մէզքիւր էթթիֆագ մէվճուտ օլմասա իսի, Բրուսիա՝ տէվլէթի, 1866 սէնէսի մուհարէպէսինէ կիրիշմէզ իսի. մէզքիւր էթթիֆագ, 1862 սէնէսինտէ, եանի Լէհլիէրէրին իսթիալը վագթինտէ հուսուլէ կէթիրիլմիշ տիր։ Օլ վագթթ. Մ. Կորչագօֆ, մէզքիւր էթթիֆագ սայէսինտէ, զարպի տէվլէթլէրէ քիպր իլէ ճէվապ վիրմիշ վէ 1866 սէնէսինտէ տահի Մ. Պիզմարզ եէնէ մէզքիւր էթթիֆագ սայէսինտէ, պի փէրվալըզլա խթէտիյինի եավաստրմիշ տիր։

(ՕՔԷՆԼԷ ՆԱՖԹՕԼ)

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

Զապթիյէ միւշիւրի տէվլէթու Հիւսնի բաշա հաղրէթլէրի ապէ օլմուշ տուր տէյի պիր դաշ կիւնտէն պէրու հէր նէ գատար պիր թէվաթուր կէզմէքտէ իսէ տէ, ասլը օլմաերպ, մէզքիւր թէվաթուրա սէպէպիյէթ վէրէն, միւշարիէյհ հաղրէթլէրինէն նամիզատլըգ-լարը սէպէպինտէն պիր դաշ կիւնտէն պէրու Պապը զապթիյէյէ կիտէմէմիշ օլմասը տրը։

— Հալէպ վիլայէթի վալիլիկի, ըիւթպէյի սամիյէյի վէզարէթ վէ միւշիրի իլէ, տարը շուրայի տսկէրի ազասընտան, ֆէրիգ Տէրվիշ բաշա հաղրէթլէրինէ, վէ Էրզրում վիլայէթի վալիլիկի, տէօրտիւնճիւ օրտուլի հիւմատեուն միւշիրլիկինէ իհսանքէն Մուսթաֆա բաշա հաղրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Կէչէն բազար կիւնիւ Պապը–ալիտ վիւքէլա մէճլիսի ագա իսիրմիշ տիր։

— Ռուսիա սէֆիրի Ժէնէրալ Ինեատիէֆ ճէնապլէրի, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Պապը–Ալիյէ կիտէրէք։ Սատրազամ հաղրէթլէրի իլէ պիր սատթատան զիեատտէ պիր միւլագաթատա պուլունտուղատան սոնրա, Նուբարյի տէվլէթի բիյիսի Քեամիլ փաշա հաղրէթլէրի իլէ տավսի միւլագաթի իյլէմիշլէր տիր։

— Բազար կիճէսի պին պաշը Լօմէր աղա թէպտիլ քրեաֆէթլէ, եանի, պաշընտա սարըկ, պէլինտէ Թարապլուս գուշաղը պաղը օլտուղու հալտէ, Ժարտէն տէ Ֆէլէօրտէքի ղումարխանէի պասպրտ 53 ատետ լիրա զապթ իթմիշ տիր։

— Ղէրիման խան իլէ, Իսկէնտէրիյէ պաշ գոնսօլոսու թարաֆընտան, օրատաքի Իրանլըլարը իշլէրինի թէվիյէ իթմէք իւզրէ, մուլագաթի սուրէթտէ, օրանընն Ռուսիա գանսէլէրեասը պաշ թէրճիմանը Մկրտիչ էֆէնտի վէքիլ թայէին զըլընմըշ տրը։

— Պաղտատ վալիսի տէվլէթլու Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրի պաղը իսլահաթ զըմնընտա Պասրա ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Պուքրէշտէն եաղըլարզընա նէզարէն, օրատա տախի, Իսթանպօլտա օլտուղու կէպի հավալար եաղ մէվսիմի կէպի զայէթ կիւզէլ կիտիպ, չօգլար եաղ ըուպասը կէյնէմէկէ վէ ադաճլար ֆիլիզէնմէյէ պաշլամըշլար տրը։

ԻԼԱՆ

Ասաքիրի չահանէ լաղնմէսի իչին լիզում կէօրիւնէն եիիրմի պէշ պին մէթրօ պիրինճի Ֆրանսըզ նէֆէր չու հասընն միւնագասասը պիլ իճրա, իչ պու բեանունի սանինին պիրինճի բէնճէմպիհ կիւնիւ, գարարը վերիլէճէյինտէն, թա. լիպ օլան թիւճճարը, եէվմի մէզքի բատ սասթ ալթրատա, Տարը Շուրա լէ [illegible] մալերի խասէր վերիլեր։

27 դեկտեմբեր 1869։

Գապը Սէրասքէրի

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՖՕՆՏՕ ՖԻՇԷՐԻԼԱՐԸ

Լինդրա 10 յունվար	
Ինկիլիզ ֆոնտ. դարան.	92 11/16
Օսմանը իսթիդ. դարանտը	
Լահամը ումումիյէ այրլ.	47 1/8
» » դար.	47 3/16
Եէնի Օսմանը իսթիդրազը	
Գօրսու դավի դարանտը.	
Վիէննա դամգիսուս	420
Բէրլին 10 յունվար	
Ֆրանսըզ ֆոնտսուս, այրլարը	74.92
» » դարանտը	74.57
Իթալիան ֆոնտսուս այրլարը	
քուբոն քէսիք	56.50
» » դարանտը » »	55.95
Օսմ. իսթիդրազը	
» » դար.	334.25
Լահամը ումումիյէ այրլ.	
քուբոն քէսիք	45
« դար. » »	44.80
Պօրսա զիեատէ տուրկուն դարանտը	
Եէնի Օսմանը իսթիդրազը	304,25

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՇԱՄԸ

Դեկտ. 29	Ախշամ դարանտը . . .	49- 26
» 30	Յապահ քուբոն քէսիք	49- 21
» »	Էն եիւքսէք » » . .	49- 21
» »	Էն այշադր . » . » . .	49- 4
» »	Սասթ 6 » »	49- 4

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆՈՒՄԹՊ

Իշպու բազար կիւնիւ, Ագապեան

Վարժարանաս, թէքրարէն պիր ճէմիյէթ թօրյանաճագ, վէ նութգլար սէօյլէնիպ, վէ բիեանս իլէ երգլեր օգունաճագ տրը։

Կէչէն հաֆթատան պէրու, իքիսի ալաֆրանգա երգլեր մագամարբյալա օլտուգու, վէ իքիսի տախի թաչճեան էֆէնտի թէէլիֆի պուլունտուգու թագարտէ, տէօրթ գրմա երգլեր տէրսի վերիլմէքտէ տիր։

Եէվմի մէգգուրատա զեյնէթէ սատթ Շատ պաշլանըլըպ, վէ սատթ ծոգու չուգատա խթամ վերիլէճէք տիր։

Օլ կիւնքի քէնտի նութգումու գըզգլար մէքթէպի էլդէմիյէթի պահսընտան իպարէթ օլաճագ տրը։

Իեանէ մագամընտա այլնաճագ տուլուսլեյէ պէտէլի, եինէ օնար ղուրուշ օլաճագ տրը. Ֆագաթ, նասըլ քի Հայկական ընկերութիւն եաբմագտա տրը, պաղընար իչին տուլուսլեյէ թարապ օլունմահաճագ տրը։

Նասըլ քի կէչէն տէֆա տախի պիտիրմիշ իսիք, պու պիր թէտպիր սաերլարդ, քիմնէտէն այրըճա պիր իեանէ թալէպ օլունմահաճագ տրը։

Ագապեան Վարժարանա բարերար վէ պաշտպան պուլունան գէվաթը համիյէթքեարանը, խասէթէն տավէթ, վէ թէշրիֆլէրինի ըէճա իթմէք իչին, իմթիհան զինէթի կիւնիւնէ պէրլէմէքտէ իսէքտէ, զաթէն վաճիպէ տէն օլան թէշէքքիւրիմիզին թէքերրիւրինէ պարճուլաճաղմըզը պէեան իլէ, միւմքին օլտուգու թագարտէ, պու բազար կիւնիւ թէշրիֆլէրինի տախի ըէճա իսէրիզ։

—Իշ իթտիկիմիզէ նէզարէն, Սըրբազան Պատրիարք հաղրէթլէրի թարաֆընտան, Արամեան տպարանտա թատպ իտիլէն Օրացոյց մուարազասընտա, Տ. Երեմեայ Հայրըն թութտուղու թարիգին, եանի հիւքիւմէթ մարիֆէթիյլէ տավաեա չըգրշարագ, մէզքիւր օրացոյցուն սաթըլմասընը մէն իթտիրմէքլիյէ չալըշմասընն, պիր հարէքէթի նահէմվարե օրմասընա մէպնի, քէնտիսինէ պիր նամէ եաղըլարագ, քահանալըգ սրֆաթընա եագրչը պիր թարիգ թութմատըգը թագարտէ, փիլոնուսուն այլընմասընա մէճպուրիյէթ հասըլ օլաճագը պիլտիրիմիշ տիր։ Հալպու քի էկէր, եանլըշըմըզ եօգ իսէ, միւմայիլէյհ քահանանընն փիլոնը իքի օլմալը տրը, եանի պիրիսի ատէթա սիեահ փիլոն օլուպ, վէ տիկէրի տախի, Էջմիածին թարաֆընտան, իքրամէն վերիլէն մոր փիլոն տուր, իմտի սիեահ փիլոնու այլընսա պիլէ, աճէպա մոր փիլոնու սախի այլընաճա՞գ մը տրը, եօքսա մոր փիլոն իլէ եէնէ քիլիսէճ խրտամէթինի իճրա իտէճէ՞ք մի տիր։

Պիզճէ Տ. Երեմիա Հայրըն պու պապտէ թութտուղու թարիգ, չիմտիքի մանթպուաթ սէրպէսիյէթինէ խալէլ վերիճի պիր թարիգ տիր։

— Շիմտի ալտըղըմըզ մալիւմաթը սահիհէյէ նէզարէն, միւսիւ Ամրամ Ֆըրանսա սէֆարէթինէ միւրաճաաթ իլէ, քէնտի օրացոյցլարընը միւհիւր այլընտան չըգարթմագլըղա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Հայրը՛ք քի բանթրիգխանէ պու պապտէ տախի քէնտի հուգուգունու մուհաֆազաեա միւքթէտիր օլամամըշ տրը. չինքի նէ չալըշմանընն եօլունու պիլմէքտէ տիր, վէ նէ տէ էսկի թարիգ վէ կէվշէքլիյի թէրք իլէ եէնի տիւնեատա եաշամագլըղա նիյէթ իթմէքտէ տիր։

Պիր Ֆրանսա թէպասը օլմագլըգ, պիր բանթրիգխանէ նուֆուզունտան զիեատէ իչէ եարամագտա տրը։

Նիյտէ 236 դեկտ. 1869։

. . . Միհէլլիֆ։

Պու եագուշուն պիրտէ տիւղիւ վար տրը

ոնքեամընճա, կիւճլիւքլէրին տախի նլպէթ պիր կիւն գօլայլըգա թէպտիլի մէմուրլէն տիր, պիր զէման Նէյտէնին սէֆիկ վէ միւքէտտէր հալինի նազ ու պէեան իտէրէք, վարագանքն սիթունլարրնը տօրտուրտուղումուզ կիպի, ֆիմապատ Մանզումէնին սիթունլարրնը տախի ինքնաբ պէքլէնիրմէքտէ օլան իպլահաթլար իլէ գարշըլամագտա իւմիտվար պուլունմագտա օլտուղումու պէյանէն, սիզէ եէնի պիր միւժտէ վէրիրիմ։

Շէօյլէ քի, 15 կիւնտէն պէրու միլլէթիմիզին միւթէպէր զըսմը իլէ ուղունպօյլու գօնուշմալար զուհուր իտիպ, «մուհապպէթ» «պէրլիք» վէ «մէքթէպ» հագգընտա, միւթէէսսիր միւլահազալար օլունմագտա, վէ թագտիմ օլունան սէօյլէրէ, հէյեթի մէճլիս զայէթլէ էհէմմիյէթ վէրիպ, տիդգաթ իլէ տինլէտիքլէրինտէն, գալպլէրինտէ միւլէթ տուղուտու ույանմագտա տըր։ Թէշէքքիւրէն պէյան էտէրիմ քի, չու էֆքնարը աճիղանէմէ, սապգը միսիլու բուհպան կիրուհի ճանիպինտէն միւմանաաթ օլունաճագ եէրինէ, կէրէք մէք էպիմիպին մուվագգաթան խօճասը պուլունան բաղպէթլու Բինկեանը Նիրեմ վարդապետ, վէ կէրէք ասլը Պողազլայանը օլան Տէր Մկրտիչ հայր թարաֆլարընտան, միդտարը քիֆայէ մուավէնէթ տախի օլունաճաղընը գավիէն մէմուլ իթմէգտէյիմ։

Շիմտիլիք չու միւհաղա տախի օլունմուշ տուր քի, միլլէթճէ իլէրու էյիշտէ կէօրիւլէն թէճրիպէ, վէ սայիր վագտալարտան թէքմիլ տէրս վէ իպրէթ ալմագ իչին գալէմինիզ մէյվէսի օլան միւնատիլէրին միւթալաա, վէ թէֆէքքիւրինէ զայէթլէ միւհթաճիյէթիմիզ վար տըր։ Օլ սէպէպտէն միւնէմիզտէ չիմտիլիք պիր մրդասր փարայթօրլանմըշ օլուպ, պագիսինի տախի թէճէմմիւ իտէճէյիմիզի իֆասէ իտէրէք պէյան իտէրիզ քի, մէղքիւր մէքթուպումուզու սիզէ կէթիրէճէք օլան տոսթլարըմըզա, 1859-60-61 վէ 62 սէնէլէրինին ճիլալէնմիշ Միւնատիլէրինի ֆիյաթընը պէյան իտէրէք թէսլիմ իտէսիզ։

Անէսթինին իսթինթագընա տէվամ օլունմագտա իսկ տէ, հալէա նէթիճէ վէրիլմէմիշ տիր։

Դարապաճագտան եէնի պիր մալիւմաթ եոգ տուր։

* * *

Մըսրը 19 դեկտ 1869։

. . . Միւէլլիֆ,

Պունտան ագտէմ զագէթայի միւթէպէրինիզտէ նէյր օլտուղու վէճճ իւզրէ, Նէրիման խան հազրէթլէրինին Մըսրրտա Իրան ճէնէրալ գօնսօլոսու նասպ օլունտուղու մալիւմ տիր, վէ միւշարիւէյ հազրէթլէրինին Միւէիշ գանալըն բէսմի քիւշատընտան էվվէլ, պու թարաֆա վասլը օլտուղունտան, օլ կիւնքի զայէլէրին թէլաշէլէրինտէն ասլայը բէսմի թէչրիֆաթը իճրա օլունմայըպ, անճագ չըգան հաֆթա ճիւմա իրթէսի կիւնիւ չու մէրասիմին իճրասը լազըմ կէլէրէք, եէվմի մէղպուրտէ միւշարիւէյ Նէրիման խան հազրէթլէրի ուսուլի ճարի իւզրէ, Խրտիվ հազրէթլէրինէ թագտիմ օլունուպ, քէմալի հիւրմէթ վէ բիայէթլէ գապուլ օլունտուղտա, ատէթի իւզրէ կէրէք կիրտիկինտէ, վէ կէրէք չրգտըզընտա Զէէր բարէ թօխ էնտաախթի իլէ թէպրիք իտիլմիշ տիր։

Շու մինտապէթլէ սիւքիւթ իւզրէ կէչէմէյիզ քի, Նէրիման խան հազրէթլէրի պու թարաֆա վասլը օլտուղտա, կէրէք սիւնի Իրան, վէ կէրէք թէպասընտան օլան քիմսէլէրին քեաֆֆէսի քէմալը մէմնունիյէթլէ միւֆթէխիր օլուպ, զանն իտէրսին քի քէնտիլէրինէ պիր զաղապ թային օլունան սէլէֆի հաճի Հասան ադանընն վանէիյէթինտէն գուրթուլտուղլարընտա, տէրունի դալպ իլէ բիւր մէսէրրէթ թէչէքքիւրլէր օգուտմագտա տըրլար։ Հաթթա միլլէթիմիզին խանէտանլարընտան Պաղտասարեան Գրիգոր էֆէնտի նամ տիրայէթլի պիր զաթն գանչէլէր նասպ օլունտուղու ճիհէթի իլէ, հէր քէսին մէմնունիյէթինի միւվէտտի օլմուշ տուր։ Պունլարը թաֆսիլ էյլէմէքտէն մագսէտիմ, հէր նէ զատա, մէրգուման զաթլարընն հայիզ օլտուղլարը էվսաֆը մէմտուհէլերի նիչէ նիչէ սէնալէրէ չատան օլտուղլարը աղնաթմագ իոէ։ ասըլ ագսայի մէրամըմ քեաֆֆէյի Իրանլըլարրն սապգը գօնսօլոսու պուլունան մէրգում հաճի Հասանընն եիւզինտէն նէ տէրէճէ նէֆրէթ կէթիրէրէք, լանէթլէր օգուտուղլարընը տէրիսաթը իթմէք իսթէրիմ։ Նիլ հազրգա թաաճճիւզ օլունաճագ պիր շէյ տիր քի, Նէրիման խանընն

Գանք մեր ժառանգութեան համար այս կտակին վերաբերեալ նուաստիս կողմանէ վճարելու պարտք մը չէ մնացեր, ըստ էրում չը կատարած իրենք մեաներ են եւ չէ բնտռուեր, բայց նուաստս ինծի առաջին պարտք համարած եմ որ թէ հոգեւոր եւ թէ մարմնաւոր հանգուցեալները բաւականին չափ գոհ ընելով պարտատէրները խիղճս մաքրեմ՝ մինչեւ անգամ եթէ ինծի մահ մը պատահի որդուս Մ. Մկրտիչ աղայի կողմանէ ալ անհոգութիւն չըլլալու համար զինքն ալ պարտավճար ըլլալու պատուիրեր եմ եւ ինքն ալ ինձ նման այս բաղձանքին վրայ է։

Եւ մահիւլ գացած կալուածներուն համար ալ Շուրայի Տէվլէթէն բնտռելս ստոյգ է, վասն զի Աւետիս աղան ողջութեան ատենը ուզեր է որ քանի կտոր կալուածք ծախէ հիւանդանոցին եւ ուրիշ խղճալեաց պարտքը տայ, բայց արքունի գանձատան կողմանէ սքոսթրոյ ընելով չեն ուզեր ծախելը թէ՝ ըստ որում գանձատան հետ հաշիւ ունին եւ այս կալուածներդ որ պիտի ծախես ու ուրիշ պարտքդ պիտի տաս նէ հարկ է որ սանկ երաշխաւոր մը տաս թէ եթէ գանձատան պարտքդ ելլայ այն կալուածներդ օրքան գումար բռնէ նէ այնքան գումար երաշխաւորդ գանձին հատուցանէ. հանգուցեալն ալ երկու երեւելի անձինք ցոյց տուած է եւ երաշխաւորք գացեր խօսեր են թէ հրաման տուէք որ ծախէ եւ քանի դրշ որ բռնէ եւ գանձատան պարտքն որ ելլայ նէ այնքան գումար մենք տալու երաշխաւոր եմք. բայց արքունի գանձատան կողմանէ այսօր վաղը ըսուելով նոյն կէտերուն ալ Աւետիս աղան յանկարծ իւր կենդանութեանը վերջ կուտայ, եւ կալուածներն ալ գանձատան կողմանէ ծախելնուն համար այժմ նուաստս Շուրայի տէվլէթի աղերսագիր մը տուած եմ թէ՝ ըստ որում հանգուցեալ Աւետիս աղան կալուածներէն մէկ քանին ծախելով Հիւանդանոցին եւ կարօտեալ ոմանց պարտքը պիտի տար գանձատունն ալ երաշխաւոր է ուզեր՝ ան ալ երկու երեւելի անձինք երաշխաւոր է տարեր. գանձատան կողմանէ երկարանալուն եւ ինքն ալ պատահմամբ մեռնելուն մահիւլ ըսելով տէր կայնուած է բայց ժամանակին սքոսթրոյ ընելով չեն ուզեր կալուածին տէրօղը որ տէր ըլլայ՝ յայտնի է որ կանոնաւոր մահիւլ մը չէ եղած, եւ առատագութ օգոստափառ ինքնակալը Հիւանդանոցին խղճալեացը որ օրական ապրուստին օգնութիւն կընէ նէ՝ կարելի բան է որ այսպիսի գումար մը մահիւլ է ըսելով իւրեան գանձատունը կընդունի. մենք մեր պարտքը վճարելով խըղճնիս մաքրելու համար կաշխատիմք, եթէ ազգաս Հայրիկը եւ ազգային ժողովքը մեր հետ աշխատելու ըլլան նէ՝ Հիւանդանոցին հիւանդացեալ այս գումարին անշուշտ արդարադատ Շուրայի տէվլէթը դարման ընելով բաւականին կառողջացունէ։ Ահա եղելութիւնն այս է յետ այսու ես անպարտ եմ առաջի Աստուծոյ եւ առաջի ազգիս։

Կը խնդրեմ որ սոյն գրութեանս ձեր ազգօգուտ լրագրոյն մէկ անկիւնը հրատարակելու շնորհք ընէք։

Մնամ ազգիս եւ ձեզ խոնարհ ծառայ

Մ. Դեորդ Սէոֆեան

ԻԼԱՆԱԹ

Թաշրալարա զաղէթա կէօնտէրտիքտէն սօնրա, փարասընը Թահսիլ իթմէքլիքտէ չօգ տէֆա կիւճլիւք կէօրիւլմէքտէ օլտուգտան պաշդա, պիրչօգ տա վաղթ սարգ իտիլմէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օրմագտա օլտուղունտան, պու կիւնտէն պաշլաեարագ, բէյլինան փարասը կէլմէտիքճէ, Թաշրալարա հիչ պիր եէրէ զաղէթա կէօնտէրմէմէքլիյէ, քէնտիմիզճէ գարարը գավի իյէմիշ օլտուգտան պաշդա, 1870 սէնէսի տուխուլնէ գատար, պօրճունու կէօնտէրէրէք, հիսապընը թէմիզլէմյէնլէրին զաղէթալարընը քէսմէքլիյէ տախի գարար վէրմիշիզ տիր։

Զաթէն Եվրոպալըլար պու կիւճլիյիւ Թէճրիպպէ իլէ պիլտիքլէրինտէն, վիրէսիյէ պիր նիւսխէ պիլէ զաղէթա կէօնտէրմէմէքլիյի ատէթ իյլէմիշլէր տիր. պիզ իսկ, պինլէրճէ զուրուշ փօսթա փարասընը տախի պիր թագըմ քիմէանէլէր իչին իւսթէ վերտիքտէն սօնրա, չու նասիհաթ վէ էօրնէյի ալմըշըզ տըր։

Պիրտէ չունու պէհան իտէրիզ քի, կէրէք Թաշրալարտա վէ կէրէք իսթանպօլտա փարասըզ օլարագ զաղէթա կէօնտէրմէքտէ օլտուղումուզ զաթլար վէ մէքթէպլէր Թարաֆընտան, զաղէթամըզ Թարաֆլարընա կիտիպ կիթմէմէքտէ օրմանընը պիլէմէտիկիմիզտէն, քէզալիք 1870-սէնէսի իպթիտասընա գատար, Թահրիրէն Թարաֆըմզա պիլտիրմէլէրինի ըէճա իտէրիզ։

Պազը մահէլլէրէ զաղէթամըզըն կիւնիւնտէ կիթմէտիկինտէն, վագըթ վագըթ Թէչէքքի օլունմուշ, վէ իճապը իճրասընա պագըլմըշ իսկ տէ, չօգ տէֆա կիւնիւնտէ խապէր վէրիլմէյիպ, պիր գաչ հաֆթա, վէ հաֆթա պազէն պիր գաչ այ սօնրա խապէր վիրիլմէքտէ տիր. իմտի պունտան սօնրա կիւնիւնտէ խապէր վիրիլմէքլիյէ միսարաաթ իտիլմէսինի ըէճա իտէրիզ։

ՐԻՈՒԹԸՐ ԹԷԼԷԳՐԱՖ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սահիպի իմզա, աթիտքի Թաֆսիլի մալիւմաթլարը միւնտէրիճ օլտուղու հալտէ, եազընտա Թէլէկրաֆ խապէրլէրի վիրմէյէ պաշլաեաճաղընը խսթանպօլուն պանքէր վէ Թիւճճարլարընա պիլտիրիր։

ՄԱՐՍԻԼԵԱ

Հէր կիւն Ատանա բամուղու ֆիեաթլարը, վէ բիացանընն հալի։
» Կիւրճի բամուղու ֆիեաթլարը վէ բիացանընն հալի։
» Էտիրնէ, Վօլօ, Սէլանիք վէ Պանտըրմա գօղալարը։
» Մէվճուտ պուլունան Աղոֆ քէթէն Թօխտամա, վէ բիացանընն հալի։

Բազար իրթէոի կիւնլէրի 128/124 Թունա եումուշագ պուղտայլարընընն ֆիեաթը։

Զարչէմպէ վէ բէնճշէմպէ կիւնլէրի 130/126 Թէքիրտաղ սէրթ պուղտայլարընընն ֆիեաթը։

Սալը, բէնճշէմպէ վէ ճումա իրթէսի կիւնլէրի 127/123 Թունա եումուշագ պուղտայլարընընն ֆիեաթը։
» 130/126 Պանտըրմա վէ եախօտ Էնէզ սէրթ պուղտայլարընընն ֆիեաթը։

Բիեաչանընն անվալը ումումիյէսի հէր կիւն թէլէկրաֆլէ պիլտիրիլէճէք տիր։

ԼՕՆՏՐԱ

Հէր կիւն Թունա վէ Ռումէլի եումուշագ պուղտայլարընընն ֆիեաթլարը, վէ բիացանընն հալի։

Հէր ճումա իրթէսի կիւնլէրի Թանկարօկ եումուշագ պուղտայլարընընն ֆիեաթլարը։

Հէր կիւն Սէվճուտ օլան Մըսըր պուղտայլարընընն ֆիեաթը վէ բիացանընն հալի։
» Թունա արքասը ֆիեաթլարը, վէ բիացանընն հալի։

Հաֆթատա իքի տէֆա Աֆիոն ֆիեաթլարը։
» Թիֆթիք ֆիեաթլարը։
» Բիո գանվէսի ֆիեաթլարը։
» Տէօյիւլմիշ չէքէր ֆիեաթլարը

ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ

Բիացանընն անվալը ումումիյէսի հէր սալը վէ ճիւմա կիւնլէրի թէլէկրաֆլէ պիլտիրիլէճէք տիր։

ԼԻՎԸՐԲՈՒԼ

Հէր կիւն Միտիլինկ Նիւ Օրլէանս բամուղու ֆիեաթը։
» Իզմիր բամուղու ֆիեաթը։
» Կիւնլիւք սաթըշ եէօքլունիւ։
» Բիացանընն հալի։

Հէր ճումա կիւնլէրի Նէ գատար մէվճուտ մալ պուղտայլարընընն։

Մէղքիւր թէլէկրաֆ խապէրլէրինէ ասպօնէ եազըլմագ իսթէյէնլէր, հէր իւչ այտա բէյլինան օլտուղու հալտէ, սէնէտէ 2½ ատէտ ինկիլիզ լիրասը էօտէյէճէքլէր տիր։

Քիֆայէթ իտէճէք գատար ապօնէ եազըլմագ, իշէ միւպէյէրէթ օլունանաղ օլուպ, չիմտիքի հալ, սահիպի իմզա, մէղքիւր թէլէկրաֆ խապէրլէրինին իզմալը հագգընտա էհալի թարաֆընտան հէր նէ թէքլիֆ օլունանաղ օլուր իսկ, ատնը մէմնունիյէթլէ փիչ նազարը տիդգաթա ալաճաղընը տախի իլան իտէր։

Պալէատէ իլան օլունան մալիւմաթլար մախսուս ապօնէլէրէ թէվկի իտիլմիկինին, ֆէրտասը կիւնիւ զաղէթալարա թէպլիգ գըլընաճաղ տըր։

Պու պապատէ թաֆսիլլի մալիւմաթ ախզ իթմէք իսթէյէնլէրին, Պէյօղլունտա թօմ թօմ սօգաղընտա Ն. 11 իլէ մուրագգամ Բիույթրը աճէնթասը պիւրօլարընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

7 յունվար 1870 ԺԱՄ. Ս. ԼԱՆ

Ավթրիանըն 1858 սէնէսի Գըրէտի Լ.օղ իսթիգրազ պիլէթլէրինին գազանն սէրիլէրի տիր,
45, 432, 1139, 1300, 1332, 1489, 1491, 2175, 2405, 2784, 3212, 3348, 3504, 3902, 4108.
1491, 63, 87, 19, 76, 37, վէ 61 ինճի սէրիլէր 1868 յուլիս 14 տէն օգոստոս 24է գատար, վէ 1489, 19, 72, 67, 87, 99 ունճու սէրիլէր տախի, յունվար 9 տէն մարտ 17է գատար սահիպի իմզանընն մաղազասընտան սաթըլմըշ օլտուղունտան, մէզքիւր սէրիլէր հէր քիմին եէտինտէ պուլունմագտա իսկ, մաղազամըզա միւրաճաաթ իթտիկինտէ 1 0/0 ըսքոնթո իլէ գազանան մէպլաղը ախզ իտէպիլիր։

Պու պապատէ տահա զիեատէ թաֆսիյլի մալիւմաթ ախզ իթմէք իսթէեէնլէրին, Գալաթատա Միւնիսիբալիթ խանը իթթիսալէնտէ վագը սահիպի իմզանընն 16 Ն. իլէ մուրագգամ մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ

Օրտուկա կէօնտէրիլմէք իւզրէ, էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա տէրս վէրիճի պիր հօճանընն լիւզու մի օլտուղու կիպի, պիրտէ երաժիշտ իգթիգա օլտուղունտան, իսթէք իտէնին, խսթանպօլտա, կէօմրիւք դարշըսընտա վագը՝ 30 նիւ մէրօլու, Եւրոպեան Թօհաննէս ազանին մաղազասընա կիտէրէք գօնու չմնսը իսթաբ օլունուր։

Խասքէօյտէ, Շահնազարեան մէքթէպի եազընընտա վագը մի Ֆէրրիհ վէ կէնիչ պիր արտա սաթըլըբ օլուպ, վէ գէթա գէթա տախի վերիլէճէկինտէն, օլ պապատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա վագը Ամերիգան մաղազասընտա Մինասեան Պէտրոս ազանա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Իտարէյէ տեվէն ընթաց էյն ղոնէ
ֆայտէլէ դէր
ԻԼԱՆ
ՊԱԶԱՐ ԱՆԿԼԷ
Եէնի ճադ ճադրէնդէ Պաուն Եանընտա
Ն. 4
ԳԱԼԱԹԱ

Եվրոպանըն պիրինճի տէրէճէսէ օան գունտուրա ֆապրիգալարրյա մուպավէլէ իթմիշ օլտուղումուզտան, սաթաճաղըմըզ մալլէրին կէրէք իսլիսի վէ կէրէք պահասը ճիհէթիյլէ, սայրիլէրինքինէն գիեատէ մէճմուն իսլիյճէք սուրոթտէ օլաճաղընը խսպարա ճէսարէթ իտէպիլիրիզ։

Մուախխարէն կէրէք էրքէք վէ կէրէք նիսա թայիֆէսի, վէ քէզալիք կէրէք չօճուզլար իչին եէնի գունտուրալար ճէլպ իթմիշիզ տիր։ Մաղազամըզըն զայէթ վասի օլտուղունու, եանի քիւլիյէթլի մալ պուլունտուղունու, վէ միւշթէրիյէ չափուգ սուրէթտէ իսրամէթ իտիլէճէյինի տախի պէհան իտէրիզ։

ԳԷՈՐԳԻՍ ՎԷ ԼՕՏՆՕՆ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՑԸՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ
Գէօղլունտա ՏՕՂՐՈՒ ՆՕԼՑԱ, ՏՕԹՕԿՊԱՅ ԱԳՑՈՒԼԼԱՀ
ԳԻՐԱՑԷՐԼԷՐ ԳԱՐՁԵՍՈՒՆՑԱ ՆԻՄԱՐՈ 467.

ԲԼԻՒ Տ'ԻԻԻԼ ՏԸ ՖՕԱ՛, ՏԸ ՄՕՐԻ՛Ի

ՍԻՐՕ ՏԸ ՐԷՖՕՐ ԻՕՏԷ

ԿՐԻՄՕ Վ.Է ԳՈՒՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մեղքիւր մուալիճէ կէրէք Փարիստէ վէ կէրէք տիւնեանընն հէր Թարաֆընտա պիտիւք շէօհրէթ քեսպ եիմիշ տիր, վէ պու շէօհրէթէ տէ շայէսթէ տիր, չիւնքի իչինտէ պուլունան խօտ էջլէ պիր իսա տիւբ քի. զաթէն Ագօրպիւթ իլլէթինէ գարշը օլան, վէ թէեսիրէրի տէրքեար պուլունան նէպաթաթը սուեունտա պուլունմագտա, վէ մէղքիւր իլաճ տախի անընա թէրթիպ գըլընմագտա տըր։ Վէ իշթէ պալըգ եաղլարընընն եէրինէ կէչմէսինէ սէպէպ տախի պու խուսուս օլմուշտուր։ Դանալարընտա պօզուգլուգ, վիճուտալարընտա զայիֆլիք օլան, պօղազլարընտա շիշքինլիք, վէ եիւզէրինտէ գապարճըգլար զուհուրա կէլէն քիւչիւք չօճուգլար իչին բէք թէեսիրլի տիր։ Հէմ գուվվէթ վէրիր հէմ գանը թէմիզլէր, հէմ իչթահ ալար, վէ հէմտէ եէնիլէն թաամլարը գէլսըլըգլա հազմ իթտիրէրէք, վիճուտ սըհհէթի թապիլիյէսինի քեսպ եիտիրիր։

Տէրիճէ իլլէթլէրի պաշլըճա սանաթ իտինմիշ օլան հէքիմլէր, մէղքիւր իլաճը հէր կիւն միւշթէրիլէրինէ իսթիմալ եիտիրմէքտէ տիրլեր։

Պունլար Տէր սատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. Կանդիւք պիրատէրլէր, Տէլլա Սուտա վէ Ծաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր։

փարէսին հեւէմլէւ աֆտարէմասը Ռարաֆընտան Ռահսին էբէլընմըշ օլան

ՊԻԻՍՄՕՆ ՊԻԻԼԻՆԻՆ

ԻՕՏԻՒՐ ՏԸ ՖԷՐ ԻԼԷ ՄԱՆՆԱՆԷՋ ՀԱՊԼԱՐԸ

Փարէսին հեւէմլէւ աֆտարէմասը Ռարաֆընտան շահանը մէտէֆաֆրն սաեբլմըշ էճզաճը։

Սրբաճայա տայիր իլլէթլէր իչին իսթիմալ օլունմագտա օլան մուալիճէլէրին Թէէսսիրլէրինին տայիմա բէք աղըր օրմասը, վէ սահ չէլիք Թէրթիպաթընճա էքսէրեա կիւճլիւք պուլունմասը տէրքեար օրմաղին, Պրիւսսէլլի Հանոն վէ Լիոնու Պէրզէլիուս վէ Բէթրէքէն վէ Փարիսի Թրուսսօ Նաման մուալիմ էրին տիդգաթլարընտան, պու խուսուստա մալիմ օլան գունուրուն սէպէպի պաշդա չէյ օրմաերպ, իլլա տայիմա չէլիք իլէ պիրլիքտէ պուլունմասը լազըմ կէլէն մանեանէզին գանտա պուլունմասը օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։ Վէ իշթէ մէղքիւր հապլար, կէրէք հէքիմլիք Ագատէմեասը վէ կէրէք պէօյիւք ալիմլէր Թարաֆընտան Թահսին գըրընմըշ տըր։ Մէղքիւր հապլարընն մէնֆաաթլարը լէհճէ պօղուգլու, միտէ աղրըսը, գան զայիֆլիյի, վէ հայիզ նիզամարը զլբաբը իչինտէ իսթիմալինտէ տայիմա կէօրլիմիշ վէ Թասսիզ զըլընմըշ օլտուղունտան, օլ եօլտա իլլէթլէր իչին ատի իտիւր հապլարընա իսթիհն ԹուԹուլա ճայիզ տիր։

Պունլար Տէր սատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ Կանդիւք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սուտա, վէ Մ. Ծաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր։